

Redactie-adres:

Oliver de Hert
Broersblok 12
4613 GT Bergen op Zoom
e-mail: minor@schaakt.nl
Homepage Minorpromotie: www.nbsb.nl/jeugd/minorpromotie

Aan dit nummer werkten mee:

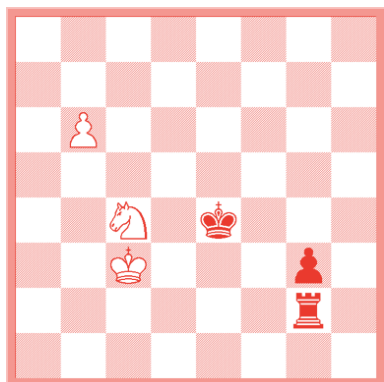
Oliver de Hert, Kees van Hogeloon, Arjon Severijnen, Dhr. Toeré,
André van der Graaf, Albert Jan Blank, Frans Peeters en Jan Haverhoek

Voorpagina:

Yara Allaart van Best Moves. Foto: Frans Peeters

Minorpromotieopgave:

Een studie van Troitzky (1929)

Wit speelt en wint

Oplossing op bladzijde 18

©: Niets uit dit blad mag gepubliceerd worden zonder vooraf toestemming van de hoofdredacteur.

Minorpromotie is het jeugdblad van de NBSB. Het heeft als doelstelling het schaakspel onder de jeugd in Noord-Brabant te promoten.

Voorwoord

Minorpromotie 67

De zomervakantie staat voor de deur en wat is er leuker dan alvast in de stemming te komen met deze editie van Minorpromotie? Leer bijvoorbeeld hoe je schietschaak moet spelen of wees uren zoet met alle opgaven die er in deze editie staan. Er is een wijze les van Kees en een mooie partij bij Arjon!

We denken op de redactie altijd graag dat we een leuk, leerzaam en nuttig blad afleveren. Er is echter altijd ruimte voor verbetering. Als jij een goed idee hebt voor ons, laat het me weten. Zo kwam André met het idee om meer met jeugdpartijente doen. We horen dus graag hoe het beter kan. Liefst niet midden in de nacht bellen om te zeggen dat ik maar beter kan stoppen met de Minor. Nee, graag opbouwende kritiek, zoals dat zo mooi heet.

Ik zal je nu niet langer ophouden. Veel lees- en schaakplezier en geniet van die heerlijk lange zomervakantie!!

Minorpromotieopgave	2
Voorwoord en Inhoud	3
Vorbereid tot in de puntjes	4,5
De wereld rond: Italië	6,7
Eindspel	8,9
NK Jeugd	10,11
Middenspel	12,13
Wil je matten?	14
Schaak eens anders	15
Studies met André	16,17
Oplossingen	18
Jeugdkalender	19
Hertenspingsels	20

Voorbereid tot in de puntjes

Kees van Hogeloon

Mathijs kwam in een op-
perbeste stemming thuis
van school.

"Ik heb helemaal geen huis-
werk vanavond! Ik heb de
hele avond voor mezelf!"

"Da's mooi", zei zijn moe-
der. "Wat ga je dan doen
vanavond? Een film kijken?
Gamen?"

"Nee. Ik ga mijn schaakpar-
tij van morgenavond voor-
bereiden."

"Een schaakpartij voorbe-
reiden? Ik kan wel wat leu-
kers bedenken. En wat valt
er dan voor te bereiden aan
een schaakpartij?"

"Ik moet tegen Bas Veld.
Die opent altijd met e4.
Als ik dan met c5 antwoord,
speelt hij steevast c3. Op
de een of andere manier
kom ik daar nooit goed uit.
Maar vanavond ga ik alles

op internet afstruinen over
die variant, zodat ik nu wel
een keer goed uit de opening
kom."

"Oké. Lekker gezellig ben
jij. Nou ja, dan ga ik wel ik
m'n eentje Goede Tijden
Slechte Tijden kijken. Kan
jij je bezighouden met je
eigen soap."

"Mijn eigen soap?"

"Ja. Goede Zetten, Slechte
Zetten."

Mathijs zat de hele avond
alle mogelijke varianten na
te pluizen van 1.e4 c5 2.c3.

De Alapin-variant van het
Siciliaans bleek dat te he-
ten. Hij was op en top voor-
bereid en begon vol zelf-
vertrouwen aan zijn partij
tegen Bas Veld.

Bas Veld was een man van
net in de 70. Mathijs was
nog maar 15, maar schaakte
al mee met de senioren. De
clubavond was toch op vrij-

dagavond, dus als het wat
later werd was dat niet erg.
Bas Veld was zeker niet de
allerbeste schaker, maar
had veel plezier in het spel.
Maar Bas bleek een stuk
minder voorspelbaar dan
Mathijs had ingeschat.

"Laat mij voor de veran-
dering eens iets anders
doen..." , zei Bas en speelde
1.d2-d4.

Mathijs voelde de grond on-
der zijn voeten wegzakken.
Daar ging zijn urenlange
voorbereiding. Alles voor
niets geweest. Hij wilde het
liefst in woede uitbarsten
en Bas verrot schelden,
maar wist dat dat onzin
was en hield zich in. Met
een zuur gezicht speelde
Mathijs verder. In de loop
van de partij klaarde zijn
humeur wat op, want hij
kwam steeds beter te staan
en won. Na de partij vertel-

de Mathijs dat hij wel baalde, omdat hij een antwoord op e4 had voorbereid. Bas lachte er hartelijk om.

"Ik bereid nooit een partij voor", zei Bas. "Heeft toch geen zin."

"Ga ik ook niet meer doen", zei Mathijs. "Het is inderdaad zinloos om een partij voor te bereiden. Urenlang voor niks gestudeerd."

De clubkampioen, een hele sterke en ervaren speler, hoorde dit toevallig, glimlachte naar Mathijs en zei: "Nee hoor. Die voorbereiding is niet voor niks geweest. Daar kom je later nog wel achter." Mathijs snapte er niks van, ging naar huis en dacht niet meer aan

zijn schaakpartij tegen Bas Veld.

Twee weken later speelde Mathijs tegen Daniël Visser, een hele goede schaker, waar Mathijs nog nooit van had gewonnen. Mathijs verwachtte kansloos te verliezen, maar zat daar niet mee. Daniël was nu eenmaal veel sterker. Mathijs hoopte hem goed weerwerk te bieden, dan zou hij al dik tevreden zijn.

Daniël Visser had wit, opende met e4 en na c5 speelde hij c3. De Alapin-variant! Ineens snapte Mathijs wat de clubkampioen had bedoeld, toen hij zei dat zijn voorbereiding niet zinloos was geweest. Tegen Bas Veld

kon hij die niet gebruiken, maar nu kwam hij alsnog van pas. Alle varianten kwamen weer bovenbij hem. Mathijs kwam goed uit de opening, kreeg vleugels, steeg boven zichzelf uit en won tot zijn verbazing de partij. Het was niet zozeer dat Mathijs alle zetten van de theorie uit zijn hoofd naspeelde (na een zet of 6 kwam hij al in een stelling die hij nergens was tegengekomen), maar hij had begrepen waar het in deze variant om ging en dat had hem op het goede spoor geholpen.

De clubkampioen zag het en gaf hem een vette knipoog. "Zie je wel", zei hij. "Jij komt er wel."

De wereld rond

Arjon Severijnen

In de vorige editie van 'Minorpromotie' zijn we in Italië beland. We maken van de gelegenheid gebruik om een uitstapje te nemen naar de Italiaanse schaakopening.

In december 2011 bekeken we deze opening ook al eens. Maar er is meer te beleven!

- 1. e2-e4 e7-e5
- 2. Pg1-f3 Pb8-c6
- 3. Lf1-c4 Pg8-f6

In december 2011 bekeken

we een partij waarin 3...Lc5 gespeeld werd.

Met 3...Pf6 hebben we het tweepaardenspel bereikt. Die naam is logisch: zwart besluit de ontwikkeling van zijn stukken te beginnen door direct beide paarden in het spel te brengen.

Hiermee probeert hij direct controle over de centrumvelden te verkrijgen. Het paard op f6 valt nu de pion op e4 aan. Als wit die gaat verdedigen kan zwart alsnog Lc5 spelen en zo veld d4 definitief onder controle krijgen.

Meestal kiest wit daarom voor actief stukkenspel, waarbij hij het centrum opent en snel stukken in het spel brengt, in plaats van het verdedigen van pion e4. Zwart kan vaak niet op e4 nemen, omdat dat tijd kost en het paard op e4 ongedekt staat, waar wit vaak tactisch van kan profiteren.

- 4. d2-d4 e5xd4
- 5. e4-e5 Pf6-g4

Wit heeft zin om aan te vallen!

In plaats van het terugne-

men van de pion op d4, gaat hij direct op jacht naar de zwarte koning. Eerst heeft hij het zwarte paard van f6 weggejaagd. Het lijkt alsof zwart straks via het veld e5 zijn stukken weer kan laten samenwerken, maar wit is niet van plan om rustige zetten te gaan spelen.

6. Lc4xf7+?!

Al op zet zes offert wit een stuk! Toch is het geen heel grote verrassing, omdat wit met een aftrekaanval snel het stuk terugwint. Het zwarte

paard op g4 staat namelijk ongedekt!

Hoewel dit allemaal fantasistisch lijkt voor wit, is de stelling eigenlijk iets beter voor zwart. Maar dan moet hij wel erg nauwkeurig spelen! In deze partij zien we hoe hij snel de fout ingaat en daar hard voor afgestraft wordt.

6. ... **Ke8xf7**
 7. Pf3-g5+! **Kf7-g8**
 8. Dd1-f3

Wit had ook met 8.Dxg4 zijn stuk kunnen terugwinnen. Na bijvoorbeeld: 8...h6 9.Pf3 d6 heeft zwart dan een prima stelling.

Wit kiest echter voor deze tussenzet; omdat hij nu mat dreigt met Dd5 of Df7, moet zwart eerst zijn koning verdedigen!

8. ... **Lf8-b4+**

Handig! Door dit tussenschaakje maakt zwart veld f8 vrij. Hierdoor kan hij met een paard op e5 gaan slaan (verdedigt zo de matdreiging op f7) en ook wordt Dd5+ verdedigd omdat de koning dan naar f8 kan vluchten.

9. c2-c3 **Pc6xe5??**

Zwart kiest het verkeerde paard! Deze blunder kost hem direct de partij.

Hij had met het andere paard moeten slaan. Na 9...Pgxe5 10.Dd5+ Kf8 kan wit niet op b4 nemen: 11.cxb4 Pxb4!

De paardvorkjes op c2 en d3 bezorgen wit grote proble-

men. Kijk maar eens rustig naar de mogelijkheden, als het goed is zul je zien dat zwart alles onder controle heeft en een winnende stelling heeft bereikt.

Zie jij hoe wit na 9...Pcxe5 ineens toe kan slaan?

10. Df3-d5+ **Kg8-f8**
 11. Pg5-e6+

Deze truc is nu ineens mogelijk, omdat de dame op d8 ongedekt staat. Hierdoor staat pion d7 gepend en kan wit met deze paardvork de dame winnen.

Als zwart met het andere paard op e5 had genomen, was de dame op d8 gedekt gebleven door het paard op c6.

Terugnemen met het c-paard of g-paard lijkt een klein detail, maar de gevolgen zijn enorm!

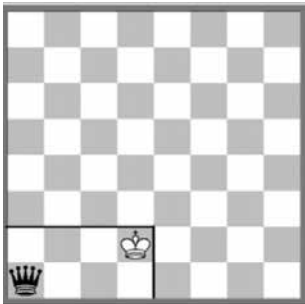

EZP: dame tegen dame

Oliver de Hert

Deze keer tijd voor dame tegen dame. Ik moet zeggen dat dit eindspel in 99% van de mogelijke stellingen remise is, maar juist die ene procent is zo de moeite waard! Vooral de finesse wat het eindspel dame tegen pion betreft.

Met een slechte plaatsing van zwarte dame en koning is er wel degelijk theorie voorhanden. Als de zwarte koning in de rechthoek staat (dus op a2, b2

of b1) dan verliest zwart. Een voorbeeld:

1. Dh2-h7+ Kb1-a2
2. Dh7-f7+ Ka2-b1

Op 2...Ka3 volgt dezelfde winstvoering.

3. Df7-f5+ Kb1-a2
4. Df5-d5+ Ka2-b1
5. Dd5-e4+ Kb1-a2
6. De4-a4+!

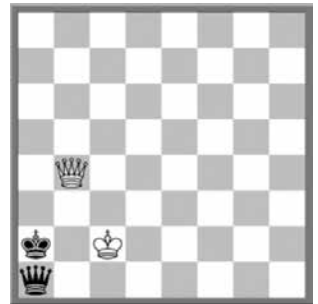
De beslissende zet!

6. ... Ka2-b2

6...Kb1 7.Dc2#. Een matwending om te onthouden.

7. Da4-b4+ Kb2-a2
8. Kd2-c2!!

En met deze mooie en leerzame stille zet is mat niet meer af te wenden. Kijk zelf maar.

Geven we de zwarte koning een ander veld in de rechthoek, bijvoorbeeld b2, dan wint wit eveneens en ook op dezelfde wijze:

1. Dd1-c2+ Kb2-a3

2. Dc2-c5+ Ka3-a2

Indien 2...Kb3 dan: 3.Db5+ Ka3
4.Da5+ Kb2 5.Db4+ Ka2 6.Kc2
zoals we net geleerd hebben.

3. Dc5-d5+ Ka2-b1
4. Dd5-e4+ Kb1-a2
5. De4-a4+

En verder zoals in het derde diagram. Als je goed hebt opgelet, dan zie je dat wit nogal gebruik maakt van schaak. Als beginzet is het geven van schaak zelfs van groot belang!

In deze stelling staat de zwarte koning op a2. Dat is een veld binnen de rechthoek van ons eerste diagram. Wit wint dan toch? Helaas. Wit heeft namelijk geen schaak om mee te beginnen. Er is wel:

1. Kd2-d3+ Da1-b2

Met remise. Deze techniek is niet zo moeilijk, toch? Nu neem ik mijn opmerking van

de inleiding er weer bij. Die finesse waar ik het over had:

Oei, zwart heeft de a-pion. Staat de witte koning op b6 dan is het remise, maar dat terzijde. Ik ben nu op de hoogte van de finesse en ik speel hier:

1. Kb5-b4 a2-a1D
2. Da8-g2+ Kb2-c1
3. Dg2-f1+ Kc1-b2

De dame op a1 moet wel gedekt blijven.

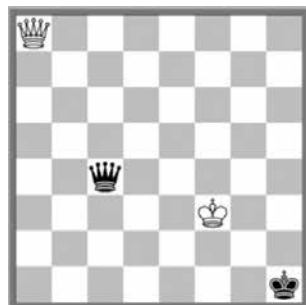
4. Df1-e2+ Kb2-c1
5. De2-e1+ Kc1-b2
6. De1-d2+ Kb2-b1
7. Kb4-b3 Da1-c3+

Een laatste grap. Je weet vast wel hoe je nu moet slaan!

Kantorovich 1952

Zwart aan zet, wit wint

Een leuke stelling om mee

af te sluiten. De dreiging is 1.Kg3+ en mat op g2. Of 1.Kf2+ en mat. Eén dreiging te veel voor zwart.

1. ... Dc4-f1+
2. Kf3-g3+

Het beruchte wederzijdse schaak!

2. ... Kh1-g1
3. Da8-a7+ Kg1-h1
4. Da7-h7+ Kh1-g1
5. Dh7-h2#

Of ook:

1. ... Kh1-g1
2. Da8-a7+ Kg1-h1

Wel de beste zet, maar niet goed genoeg.

3. Da7-h7+ Kh1-g1
4. Dh7-g6+ Kg1-f1
5. Dg6-b1+

En met deze klap is het uit.

NK-jeugd ABC in Assen

Dit jaar was het de derde en helaas voorlopig laatste keer dat het NK in Assen werd gehouden. De mooie toekan van het Van der Valk-concern gaan we terdege missen. In de A-categorie was Liam Vrolijk soeverein. Een halfje in de laatste ronde was genoeg, maar hij won zelfs! Opvallend was toch wel de deelname van Machteld van Foreest (geb. 2007!) in de A-groep (12e). Vorig jaar won ze nog de C-groep bij de jongens. Maar niet alleen Machteld speelde hoger dan haar leeftijd. Wendy Huang (ESV) is een D-speelster, maar wint wel even ongedeeld de C-categorie! Spannend is het niet alleen voor de nationale titels; er wordt ook gestreden voor EK-deelname. En zoals elk jaar zijn daar aan het eind nog barrages voor nodig. Voor meer informatie over het NK verwijst ik naar de prima toernooisite, makkelijk te vinden via de KNSB-website.

A-jeugd	BP	WP	SB	Elo	TPR
1. IM Liam Vrolijk	6	26	21	2465	2502
2. IM Max Warmerdam	5	30	20 $\frac{1}{2}$	2472	2386
3. FM Siem van Dael	5	29	19 $\frac{3}{4}$	2206	2349
4. FM Sebastian Halfhide	4 $\frac{1}{2}$	28	17 $\frac{1}{2}$	2274	2254
5. FM Eelke de Boer	4	27 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{1}{2}$	2338	2251
6. Edwyn Mesman	4	24	13	2224	2060
7. Mick van Randwijk	4	20	10	2168	1939
8. CM Simon Elgersma	3 $\frac{1}{2}$	28	10 $\frac{3}{4}$	2137	2206
9. Elnathan Ghebreab	3 $\frac{1}{2}$	27	13	1882	2170
10. Wiggert Pols	3 $\frac{1}{2}$	26 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	2104	2171
13. Sjoerd van Roon	3 $\frac{1}{2}$	23 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{3}{4}$	2115	2022

20 deelnemers

A-meisjes	BP	SB	Elo	TPR
1. Feline Waardenburg	5 $\frac{1}{2}$	16 $\frac{1}{4}$	1742	1903
2. Robin Duson	5 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{4}$	1981	1899
3. Alisha Warnaar	4 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{4}$	1910	1762
4. Pascalie Monteny	4	11 $\frac{1}{2}$	1433	1735

8 deelnemers

B-jeugd	BP	WP	SB	Elo	TPR
1. FM Jonas Hilwerda	5 $\frac{1}{2}$	24	17 $\frac{1}{2}$	2312	2156
2. Tim Grutter	5	27 $\frac{1}{2}$	19 $\frac{1}{2}$	2029	2145
3. CM Rembrandt Bruil	5	30	21	2178	2179
4. Chi Yun Cchung	4 $\frac{1}{2}$	25 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{2}$	1836	2103
5. Onno Elgersma	4	27 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{1}{2}$	2174	2008

6. William Shakhverdian	4	24 $\frac{1}{2}$	11	1949	2007
7. Gilian Honkoop	4	22 $\frac{1}{2}$	9 $\frac{1}{2}$	2038	1951
8. Frank van Wijngaarden	4	17 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$	1774	1915
9. Arthur Maters	3	26	10 $\frac{1}{4}$	2043	1877
10. Sasa Albers	3	26	10	1690	1900
12. Lewon Gevorkjan	3	22 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{3}{4}$	1808	1823
16 deelnemers					

B-meisjes	BP	SB	Elo	TPR
1. Cato de Zoeten	5 $\frac{1}{2}$	18 $\frac{1}{2}$	1573	1749
2. Kiri Arnold	4 $\frac{1}{2}$	13 $\frac{3}{4}$	1304	1659
3. Marrit Adema	4	12 $\frac{3}{4}$	1563	1570
4. Nina de Putter	3 $\frac{1}{2}$	10	1701	1501
8. Marieke van Essen	1 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{4}$	1510	1298
8 deelnemers				

C-jeugd	BP	WP	SB	Elo	TPR
1. Khoi Pham	7 $\frac{1}{2}$	48 $\frac{1}{2}$	39 $\frac{1}{4}$	2140	2152
2. Eline Roebers	6 $\frac{1}{2}$	46	33 $\frac{3}{4}$	2077	1966
3. Timo Yeh	6 $\frac{1}{2}$	44	28	1783	1988
4. Leandro Slagboom	5 $\frac{1}{2}$	48 $\frac{1}{2}$	28	1738	1911
5. Kasper Bleeker	5 $\frac{1}{2}$	46	24 $\frac{1}{4}$	1932	1871
6. Duncan Klaren	5 $\frac{1}{2}$	33 $\frac{1}{2}$	18 $\frac{1}{2}$	1980	1698
7. Romain Brandsma	5	49	24 $\frac{1}{2}$	1958	1922
8. Daniel Kutchoukov	5	46 $\frac{1}{2}$	23 $\frac{1}{2}$	1862	1786
9. Roger Labruyere	5	46 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{4}$	1922	1874
10. Loek van der Hagen	5	46	22 $\frac{3}{4}$	1931	1847
26 deelnemers					

C-meisjes	BP	WP	SB	Elo	TPR
1. Wendy Huang	6	27 $\frac{1}{2}$	23 $\frac{1}{4}$	1679	1856
2. Kathleen Velasco	5	24 $\frac{1}{2}$	17 $\frac{1}{2}$	1427	1668
3. Rolinde den Heijer	4 $\frac{1}{2}$	30	19	1554	1641
4. Jule Cordes	4	29 $\frac{1}{2}$	16 $\frac{1}{2}$	1606	1578
5. Stella Honkoop	4	28	13	1600	1532
6. Luna Morote	4	25 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$	1547	1544
7. Amelia Jonkman	4	24 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{3}{4}$	1395	1546
8. Luana Mensing	4	23 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$	1552	1633
9. Lauri Maris	4	23 $\frac{1}{2}$	9 $\frac{1}{2}$	1450	1556
10. Katja Venema	3 $\frac{1}{2}$	22 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$	1166	1454
18 deelnemers					

Offeren op f7

Oliver de Hert

Op de keper beschouwd is veld f7, als we aan een partij beginnen, het zwakste punt. Van zwart uiteraard. Je ziet dit eigenlijk heel goed aan het Herdersmat. Na:

- 1. e2-e4 e7-e5
- 2. Lf1-c4 Pb8-c6
- 3. Dd1-h5 Pg8-f6??
- 4. Dh5xf7#

is dit pijnlijk duidelijk. Van- daar dat we graag en vaak kort rokeren. De koning dekt dan

f7 vanaf g8, maar vooral de extra dekking van de toren op f8 is prettig. Opeens is f7 niet zo zwak meer.

Dit hoofdstuk over het mid- denspel behandelt het offer op f7. Of het nu een paard of een ander stuk is, maakt niet uit. Veelal echter wordt het paard geofferd. In het volgende diagram is de zwarte toren net naar e8 gegaan. Daarmee heeft zwart veld f7 verzwakt:

- 1. Pf3-e5 a7-a6

Deze onschuldig lijkende pion- zet leidt tot grote problemen. Beter was het geweest om 1... Pd5 te spelen.

- 2. Pe5xf7!

Deze zet heeft zwart over- zien.

- 2. ... Kg8xf7
- 3. De2xe6+ Kf7-g6
- 4. Lc4-d3+ Kg6xg5

Zwart wint een tweede stuk, maar zijn koning komt erg slecht te staan.

- 5. De6-e3+ Kg5-g4
- 6. De3-h3+ Kg4-g5
- 7. f2-f4#

Een soortgelijk offer op f7 met de dame daarna op e6 komt ook voor in de partij Don- ner - Hempson (Whitby 1957).

Hier profiteert wit van het feit dat zwart nog niet gerokeerd heeft.

1. **Pe5xf7!** **Ke8xf7**

Het offer aannemen is nog het beste wat zwart kan doen.

2. **De2xe6+** **Kf7-e8**

De koning probeert via e8 een veilig plekje te bereiken. Na: 2...Kg6 zou kunnen volgen: 3.Te1 Ld6 4.Ld3+ Kh6 5.Df5 met de dreiging Le3+ en wit wint.

3. **Ta1-d1** **Th8-f8**

De dreiging was Df7+. Ook 3...Ld7 4.Df7+ Kd8 5.Lxf6 gxf6 6.Lb5 werkt niet.

4. **Ld4-e5** **Dc7-b6**
 5. **De6-c8+** **Le7-d8**
 6. **Le5-d6** **Tf8-f7**
 7. **Dc8-e6+** **Tf7-e7**
 8. **Ld6xe7**

En wit staat compleet gewonnen. Een fraaie overwinning van grootmeester Donner, die overigens mooi over schaken schrijven kon. Hij veranderde gaandeweg van schaker-schrijver naar schrijver-schaker. Donner stierf in 1988 op 61-jarige leeftijd.

Dan nu aandacht voor een torenoffer op f7. Ja, dat mag natuurlijk ook! Het komt van een partij van Gligoric uit 1957. Gligoric heeft wit.

1. **Tf4xf7+** **Kf8xf7**

Zwart moet het offer aannemen: 1...Kg8 2.Dxg6+ Kh8 3.Th7 is mat.

2. **Ld3xg6+** **Kf7-g8**

Na 2...Kf8 en 2...Kg7 gaat zwart sneller mat. Tijd om te oefenen! Wit geeft mat in 3 na 2...Kf8. Wit geeft mat in 4 na Kg7.

3. **Lg6-h5+** **Kg8-h7**
 4. **Dg5-g6+** **Kh7-h8**
 5. **Dg6-f6+**

Hier geeft zwart op. Hij vindt het welletjes en gaat overigens in alle varianten mat.

En je raadt het al: je mag zelf de matten oplossen. Het is mat in 3 na 5...Kg8 en mat in 4 na 5...Kh7.

7.Lf7+Kh7 8.Dg6+Kh8 9.Dh6#
 Mat in 4 na: 5...Kf7: 6.Lg6+Kh6

8.Dh6#

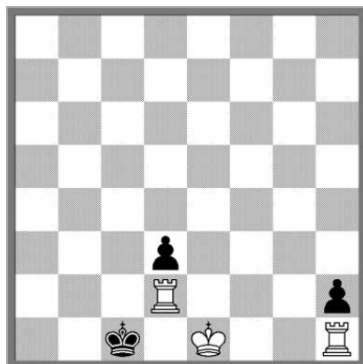
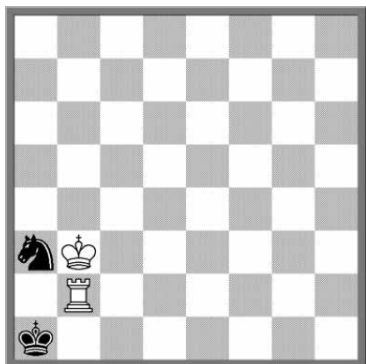
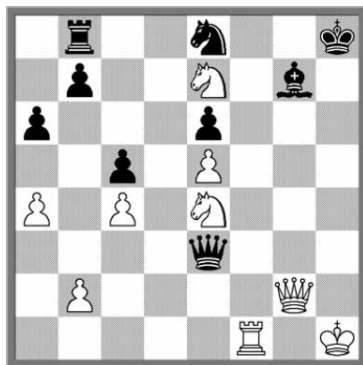
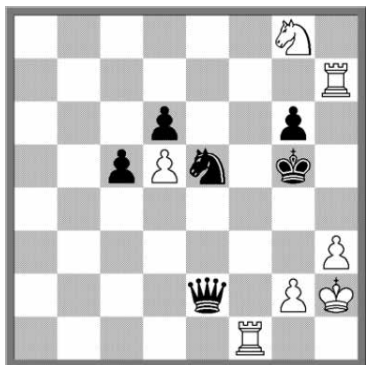
6...Kf8 7.Lxe6+Kh8
 Mat in 3 na: 5...Kg8: 6.Lf7+Kh7

4.Lf7+Kh7 5.Dg6+Kh8 6.Dh6#
 Mat in 4 na 2...Kg7: 3.Df6+Kh6

4.Df7+Kh8 5.Dh7#

Mat in 3 na 2...Kf8: 3.Df6+Kg8

Mat in 2 (wit aan zet)

Schietschaak

Dhr. Toéré

Mijn stukje van vorige keer over moerasschaak was zo'n succes dat ik opnieuw mag opdraven. En, ik moet zeggen, deze schaakvariant doet het goed bij jeugdspelers! Deze keer gaat het over schietschaak.

Bij schietschaak gelden de gewone regels. Ook de beginopstelling is hetzelfde. En ook het doel is matzetten. Alleen mag je er ook extra bij schieten. Hoe moet dat? Als je aanvalt, mag je slaan zoals in gewoon schaak. Je gaat bijvoorbeeld met de dame van h5 naar f7, maar als je schiet dan blijft de dame op h5 staan terwijl de pion op f7 verdwijnt. Een voorbeeld:

De witte dame heeft zojuist de zwarte f-pion ge-

schoten. De dame blijft op h5 staan en de f-pion verdwijnt. De zwarte koning staat schaak! Het schaak opheffen met g7-g6 is niet slim, want dan schiet de dame pion g6 en staat zwart weer schaak. Beter is om Ke8-d8 te spelen. In het diagram is het voor wit niet slim oppionh7 te schieten. Dan kan de toren op h8 immers de dame beschieten of zelfs gewoon slaan door Th8xh5 te spelen.

Ook een regel is, als je wilt schieten, dat je dan roept: "ik schiet" of een schotgekluid maakt. Iets als "pang-pang" of "pauw" of zo.

Matgeven is niet zo simpel als je denkt. De koning mag namelijk ook schieten!

Geef je mat met een dame op b7 gedekt door een paard, dan kan de koning op

b8 gewoon de dame wegnakken. Een voorbeeld van matgeven:

Zwart heeft zojuist La5 gespeeld. Wit staat schaak.

1. De2-d2 Lsd2+

De looper schiet de witte dame. Daar staat de s voor. De looper blijft op a5 staan en de witte dame verdwijnt van het bord. Daardoor staat wit weer schaak.

2. Ke1-e2 Tse3#

De zwarte toren op e8 schiet de e3-loper weg. Pardoes is het mat!

Een tweede manier om schietschaak te spelen is door alleen maar te schieten, gewoon slaan mag dan niet meer.

Veel plezier!

Allumwandlung

André van der Graaf

Sommige makers van studies geven zichzelf graag een grote uitdaging. Ze kunnen zich jarenlang vastbijten in het probleem van hun zelf-verzonnen stelling voordat ze het verlossende antwoord hebben.

De eerste studie is er een van Niels Høeg uit 1905. Er is 12 jaar aan deze studie gesleuteld voordat hij perfect was.

We kunnen zien dat dit snel mat zou moeten gaan omdat wit veel voorstaat. Maar de manier waarop is zeer speciaal. De eerste zet is logisch:

1. f6-f7

Zwart heeft nu meerdere zetten, maar alles gaat mat. Bijvoorbeeld:

- 1. ... e5-e4
- 2. f7-f8D e4-e3
- 3. Df8-e7#

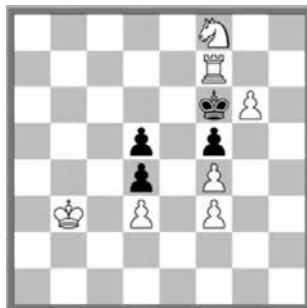
Zwart heeft alternatieven, maar hij blijft in drie zetten mat gaan. Kijk maar.

- 1. ... e5xd4
- 2. f7-f8L Ke6-f6
- 3. Ta7-a6#

- 1. ... e5xf4
- 2. f7-f8T Ke6-d6
- 3. Tf8-f6#

- 1. ... Ke6-f6
- 2. f7-f8P e5xd4
- 3. Ta7-f7#

Zo'n compositie wordt een allumwandlung genoemd. De puzzel heeft vier verschillende oplossingen die allemaal een andere promotie vragen om tot succes te komen. Het is natuurlijk extra moeilijk om een loeperpromotie in te bouwen, aangezien een dame hetzelfde en meer kan dan een looper.

Meindert Niemeijer 1926

Wit geeft mat in drie

1. e6-e7

Als zwart nu met de koning speelt is het al direct mat: 1... Ke5 2.Lg3#. Dus zwart probeert wat anders:

- 1. ... b7-b6
- 2. e7-e8D b6-b5
- 3. De8-e7#

Er zijn voor zwart nog drie varianten te geven na: 1.e7 en je raadt het al: die gaan alle drie keurig mat in drie!

- 1. ... b7xc6
- 2. e7-e8T Kd6-d7
- 3. Te8-d8#

- 1. ... b7xa6
- 2. e7-e8L Kd6-e5

3. Lh4-g3#

En ook:

1. ... b7-b5

- 2. e7-e8P+ Kd6-e5
- 3. Lh4-g3#

Je kan het ook nog moeilijker maken! Als je aan beide kanten een pion hebt die vier mogelijkheden heeft om te promoveren!! Dat heet een Babson-taak. De opdracht is in 1884 bedacht en pas 100 jaar later werd de eerste studie gemaakt, die daadwerkelijk klopte. Hieronder een voorbeeld:

Peter Hoffmann 2005

Wit geeft mat in vier

Uiteraard verwacht ik van jullie, als trouwe lezers van mijn rubriek, dat je dit wel eventjes in enkele minuten oplost!

Tot de volgende keer en een fijne zomervakantie!

Wil je matten? (Oplossingen van bladzijde 14)

- G. Flear - A. Jurkovic (Eichgraben 1987): 1.h4+ Kg4 2.Pf6#
G. Flear - J. Swindells (Engelse IC 2010): 1.Tf8+ Kh7 [1...Lxf8 2.Dg8#] 2.Dg6#
O. de Hert - P. Hamers (Bergen op Zoom 1998): 1.Dc4+ Kf5 2.g4#
M. Cluyts - O. de Hert (Tessenderlo 2015): 1.Td6++ Ke8 2.Td8#
J. Almay (1926): 1.Td2 Pb1 [1...Kb1 2.Td1#] 2.Ta2#
T. Feldmann (1933): 1.Thxh2 Kb1 2.Td1#

Hertenspinsels (Oplossingen van bladzijde 20)

- L. Deak - J. Horvath (Hongarije 2008): 1.Txg7+ Txg7 2.Dxh6+ Kg8 3.Dxg7#
Hamdouchi - Mirzoev (Illes Medes 2007): 1.Txg7+ Kxg7 2.Tg1+ Kh7 3.Pf6#
Jakirlic - F. van der Wal (Manly 2009): 1.Thxh6+ gxh6 2.Dxh6+ Kg8 3.Tg6+
Ismagambetov - N. Ibraev (Alushta 2008): 1.Txe6+ fxe6 2.Dg6+ Kf8 3.Td8#
Abadia Pascual - Blazquez Lopez (Mallorca 2008): 1.Lxh7+ Kxh7
2.Dh5+ Kg8 3.Pe7#
Fiordo - Autino (Arvier 2008):
1.Txg7+ Kxg7 2.Dxg5+ Kf8
3.Dxf6+ Kg8 4.Dg7#

Minorpromotieopgave (bladzijde 2)

Tijd om weer eens een juweeltje van de onsterfelijke componist Troitzky te tonen:

1.b7 Tc2+! [De taaiste verdediging. Als zwart 1...Tb2 speelt heeft wit na: 2.Kxb2

g2 3.Pd2+ Ke3 4.b8D een dame op het bord. Vervolgens wint wit simpel na: 4...g1D wat anders? 5.Db6+] 2.Kxc2 g2 3.Pd2+ Ke3 4.b8L [Nu pakt wit geen dame! Immers na: 4.b8D g1D 5.Db6+ Ke2

6.Dxg1 is het pat!! Typisch Troitzky] 4...g1D 5.La7+ Ke2 6.Lxg1 [hoewel zonder dame is dit eindspel wel degelijk te winnen]

Jeugdkalender

Juni

1	NK Jeugd D in Rijswijk
8	NK schoolteams BO finaledag 1 in Gouda
10	BG5 HMC jeugdtoernooi in Den Bosch
15	NK schoolteams BO finaledag 2 in Gouda
22	NK schoolteams BO finale middenbouw in Utrecht
29	Nationale Pupillendag FGH in Meppel

en dan:

Zomervakantie !!!!!

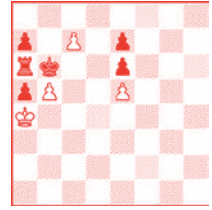
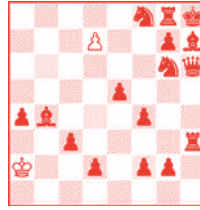
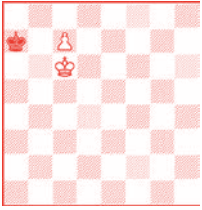
Bekijk ook deze links:

www.nbsb.nl/kalender

www.schaken.nl/kalender

**"Iedere schaker is de
smid van zijn eigen geluk"
(Alexander Aljechin)**

Het offer en de theorie

Om nog even door te gaan over het offer (blz. 12 en 13) wil ik toch graag kwijt dat de meeste offers gericht zijn op de vijandelijke koning. Vaak kun je de aanval echter afslaan, maar wel ten koste van het nodige materiaal. Dan volgt wat sterke schakers de technische fase noemen. Dit komt neer op het winnen van het eindspel na die aanval. Net als openingstheorie bestaat er ook eindspeltheorie. Vele tienduizenden stellingen, die geforceerde zettenreeksen tot winst of remise in zich herbergen. Een theorie waar

alle schakers, die ooit geleefd hebben al honderden jaren aan gewerkt hebben. Telkens wordt het pad beter zichtbaar. Hieronder wat opgaven met offers. Wit aan zet. Oplossingen staan op bladzijde 18.

1

2

3

4

5

6

Hertenpinsels